

foto: Västerås Lokaltrafik

VÄSTMANLANDS LÄNSTRAFIK

När Landstinget Västmanland och Västerås Lokaltrafik skulle uppdatera sina kommunikationssystem valde de en väl beprövad kombination av Rakel och Celab Operator Platform. Resultatet? Effektivare kommunikation, en mindre stressande arbetsmiljö och framför allt förbättrad säkerhet.

Landstinget Västmanland är sedan 2012 regional kollektivtrafikmyndighet och har ansvar för att utveckla och driva kollektivtrafiken i Västmanlands län. Arbetet utförs i samarbete mellan kollektivtrafikförvaltningen och AB Västerås Lokaltrafik, som är helägt av Landstinget Västmanland. Organisationen är också en viktig del i beredskapsorganisationen, framförallt när det gäller evakueringar. Därför är det förstås oerhört viktigt att kommunikationen fungerar som den skall; viktiga samtal och meddelanden ska inte bara gå fram utan också tas emot och behandlas på rätt sätt.

Med tanke på att de drygt 165 bussarna trafikerar länets vägar och gator i princip dygnet runt och att man genomför över nio miljoner resor om året är det en utmaning som inte ska underskattas. Det är, populärt uttryckt, enklare sagt än gjort.

REFERENS

Landstinget Västmanland och VL

UTMANINGEN

Precis som många andra liknande organisationer hade man sedan länge använt sig av ett analogt radionät. Och det hade sina brister. Bitvis dålig täckning gjorde att man aldrig kunde vara säker på att viktig kommunikation, som exempelvis överfallslarm, verkligen gick fram. Brus och andra störningar gjorde att samtalskvaliteten inte var den bästa. Och systemet med öppna anrop var störande för många förare och delvis också ett säkerhetsproblem. Risken finns ju att man till slut tappar koncentrationen eller rent av skruvar ner volymen och missar något som verkligen är viktigt.

I början av 2014 bestämde man sig för att det var dags att ansluta sig till det nationella Rakel-systemet. Dessutom ville man ha en lösning som kunde underlätta och effektivisera den centrala trafikledningen. Under våren gick Landstinget Västmanland därför ut med en upphandling – och snart nog visade det sig att uppdraget hade landat hos oss på Celab.

LÖSNINGEN

Rakel är ett nationellt komradio-system. Det utvecklades ursprungligen för blåljusmyndigheterna, men numera kan det användas av i princip alla som på ett eller annat sätt är en del av samhällets beredskapsorganisation. Därmed var det tillgängligt även för kollektivtrafiken i Västmanland.

Rakel är konstruerat för att kunna fungera även under svårast tänkbara förhållanden. Systemet opererar på ett eget nät, vilket gör risken för överbelastning betydligt mindre än om man hade förlitat sig på ett telefonnät. Och om elnätet skulle slås ut hålls driften uppe av batteribankar och dieselgeneratorer. Tanken är att det ska vara bombsäkert i en nära nog bokstavlig mening.

Arbetet med att installera det nya systemet drog igång strax innan sommaren 2014. Från vår sida leddes arbetet av Thomas Möllergren på Celabs Stockholmskontor. Att ha tillgång till en dedikerad projektledare under hela processen var mycket uppskattat. Den relativa närheten rent fysisk mellan parterna – avståndet mellan Västerås och Stockholm är drygt tio mil – var också viktigt. Vill man komma snabbt framåt finns det ju inget som går upp mot mänskliga möten.

– Det var överhuvudtaget en väldigt smidig upphandling, säger Tobias Svensson som var ansvarig för projektet på beställarsidan. Till och med sådant som programmeringsunderlag blev i princip helt rätt redan från början, och det hade vi faktiskt inte räknat med.

I november 2014 var samtliga fordon utrustade med Rakel-mobiler och systemet var i drift. Samtidigt lanserades en ny central plattform för trafikledning. Den är baserad på vår egen Celab Operator Platform och gör det möjligt att snabbt och effektivt kontrollera och styra samtal och meddelanden. En kontaktbok gör det lätt att kontakta såväl enskilda individer som speciella grupper. Inkommande anrop samlas i en kölista, men om det kommer ett prioriterat anrop – exempelvis ett nödlarm – hamnar det överst i listan samtidigt som trafikledaren uppmärksammas av en speciell ljud- och ljussignal som inte kan misstolkas. Självklart registreras alla händelser och allt går att spåra i efterhand.

Med hjälp av Celab Four: C Mobile, som man också kopplade på, har trafikledaren dessutom möjlighet att rent fysiskt lämna kontoret och sköta alltsammans från exempelvis en bil.

”Det var överhuvudtaget en väldigt smidig upphandling. Till och med sådant som programmeringsunderlag blev i princip helt rätt redan från början, och det hade vi faktiskt inte räknat med.”

- Tobias Svensson, Projektansvarig Västmanlands Länstrafik

REFERENS

Landstinget Västmanland och VL

“Vi har inte missat något larm sedan vi införde de nya systemen”

- Kent Pettersson, Projektledare Västerås Lokaltrafik.

RESULTATET

Frågar du chaufförerna eller trafikledarna säger de kanske att den mest påtagliga skillnaden är att radiokommunikationen har blivit bättre och att de fått en tystare och i viss mån mindre stressande arbetsmiljö. Det är också något som bekräftas i den enkätundersökning som man låtit göra bland medarbetarna.

Men viktigast av allt är förstås att säkerheten har förbättrats. Täckningen är inte längre något problem ens i de mest avlägsna delarna i länet. Samtalskvaliteten har genomgått en dramatisk förbättring – brus och andra störningar är i princip helt borta. Och den nya ledningsplattformen säkerställer att särskilt viktig kommunikation uppmärksammas och prioriteras, samtidigt som ärenden av mindre allvarlig karaktär placeras i kö.

– Vi har inte missat något larm sedan vi införde de nya systemen, säger Kent Pettersson, projektledare på Västerås Lokaltrafik.

Dessutom har samarbetet med blåljusmyndigheterna underlättats avsevärt. Det har exempelvis blivit mycket enklare för polisen att rekvirera bussar för att hjälpa till med evakueringar. Det kan handla om större bränder men även om mer drastiska företeelser, som när Erikslunds köpcentrum i januari 2016 utsattes för ett bombhot.

Nu visade det sig lyckligtvis vara ett falsklarm, iscensatt av en tolvårig pojke. Men system och organisation utsattes för ett kritiskt test som de med råge visade sig leva upp till.